

Omaishoidon tuki, myöntämisedellytykset, kriteerit ja hoitopalkkiot

1.1.2012 alkaen (Sosiaali- ja terveysjohtajan päätös 14.12.2011 §11)

1. Omaishoito

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuella tarkoitetaan laissa (Laki omaishoidon tuesta (937/2005) kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Tukea myönnetään kunnan talousarvion käyttösuunnitelmassa varattujen määrärahojen puitteissa ja perustuu kunnan harkintaan.

Omaishoidon tuesta laaditaan omaishoitajan ja kunnan välillä sopimus, jonka liitteenä on aina hoito- ja palvelusuunnitelma. Omaishoitosopimuksen sisällöstä säädetään omaishoitolaain 8 §:ssä. Sopimus omaishoidon tuesta on voimassa toistaiseksi ja voidaan vain erityisestä syystä tehdä määräaikaisena.

Hoitopalkkio on korvausta omaishoitajan antamasta hoidosta ja huolenpidosta ja hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Hoitopalkkio maksetaan omaishoitajalle. Omaishoitaja ei ole työsopimuslain (55/2001) tarkoittamassa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan, hoidettavaan tai hoidettavan huoltajaan. Omaishoidontuki on veronalaista tuloa. Eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaislaissa (549/2003). Kunta järjestää omaishoitajalle tapaturmavakuutuslain (608/1948) 57 §:n 1 momentin mukaisen vakuutuksen.

Hoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Kunnan on huolehdittava hoidettavan hoidon järjestämisestä vapaitten aikana. Vapaan ajalta perittävistä maksusta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa.

Omaishoidon palvelukokonaisuuteen voi sisältyä säännöllistä tai tilapäistä kotihoidon palveluja, jotka täydentävät omaishoitajan työtä. Näistä palveluista peritään kotihoidon maksukäytännön mukaista asiakasmaksua. Jos käytössä on runsaasti tai merkittävästi muita palveluja omaishoidontuenpalkkiota maksetaan alemman maksuluokan mukaisesti.

Tuen irtisanomisessa noudatetaan kunnan osalta 2 kuukauden ja tuen saajan osalta 1 kuukauden irtisanomisaikaa.

2. Omaishoidon tuen myöntämisedellytykset

Omaishoidon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hoidettavalla on omainen tai muu läheinen henkilö, joka on valmis solmimaan kunnan kanssa sopimuksen omaishoidon tuesta. Niin sanottu vierashoitaja ei lain mukaan voi toimia omaishoitajana.

Omaishoidon tuen myöntäminen perustuu kotikäynnillä tehtävään hoidettavan ja hoitajan monipuoliseen toimintakyvyn ja voimavarojen arviointiin. Tuen myöntämisen tukena hyödynnetään myös sekä lääkärinlausuntoa että Rava- toimintakykyindeksiä. Hoidettavalla ei ole subjektiivista oikeutta omaishoidon tuen saamiseen.

Kunta voi myöntää omaishoidon tukea, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- henkilö tarvitsee sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn takia hoitoa tai muuta huolenpitoa
- hoitoa voidaan antaa hoidettavan kotona ja koti soveltuu hoidon antamiseen
- omaishoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat hoidon asettamia vaatimuksia hoidettavan omainen tai muu läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta yhdessä muiden tarpeellisten palvelujen kanssa
- omaishoidon tuen myöntäminen on hoidettavan edun mukaista ja se riittää turvaamaan hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden

3. Yli 18 -vuotiaiden omaishoidon tuen palkkioluokat ja kriteerit tuen myöntämiseksi

Yli 18 -vuotiaat Hoitopalkkio/kk	Kriteerit tuen myöntämiseksi
1. 769,78 €	Hoidettavan hoidon raskaus ja vaativuus on erittäin runsasta ja edellyttää lähes ympärivuorokautista hoitajan sitoutumista hoidettavan hoitoon ja valvontaan, eikä käytössä ole muita palveluja merkittävästi. Edellyttää pääsääntöisesti Kelan maksamaa ylintä hoitotukea.
2. 498,53€	Hoidettavan hoidon vaativuus edellyttää jatkuvaa päivittäistä hoitajan sitoutumista hoidettavan hoitoon ja hoidettavan päivittäinen avuntarpeen määrä on niin runsasta, ettei hän tulisi toimeen pelkästään kunnallisten kotihoitopalvelujen turvin. Hoidettavalla ei voi olla käytössään runsaasti muita palveluja. Edellyttää pääsääntöisesti Kelan maksamaa korotettua hoitotukea.
3. 364,35 €	Hoidettavan hoidon vaativuus edellyttää toistuvaa päivittäistä hoitajan sitoutumista hoidettavan hoitoon ja hoidettavan päivittäinen avuntarve on runsasta. Hoitaja voi olla osapäivätyössä. Hoidettavalla ei juurikaan voi olla käytössään muita palveluja. Edellyttää pääsääntöisesti Kelan maksamaa korotettua hoitotukea.

Lisäksi erityismaksuluokka

Hoitopalkkio/kk	Kriteerit tuen myöntämiseksi
Erityismaksuluokka 1056,24 €	Hoidettava tarvitsee jatkuvasti ja runsaasti apua päivittäisissä toiminnoissa saattohoidon tai muun hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana. Edellyttää hoitajan ansionmenetystä ja hoitaja on estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Kyse on lyhytaikaisesta hoidosta ja huolenpidosta, jonka kesto määräytyy tapauskohtaisesti.

4. Alle 18 -vuotiaiden omaishoidon tuen palkkioluokat ja kriteerit tuen myöntämiseksi

Hoitopalkkio/kk	Kriteerit tuen myöntämiseksi
460,65 €	Hoidettavan (pääsääntöisesti yli 3 -vuotias) hoidon raskaus ja vaativuus edellyttävät lähes ympärivuorokautista hoitajan sitoutumista hoidettavan hoitoon ja valvontaan. Edellyttää pääsääntöisesti Kelan maksamaa ylintä vammaistukea/ylintä hoitotukea.

Omaishoidon tukea myönnetään hakemuspäivästä alkaen. Hoitopalkkioihin lisätään indeksikorotus vuosittain.